

PÉCS AIRPORT – A PTE MŰVÉSZETI KAR HALLGATÓINAK KIÁLLÍTÁSA, BUDAPEST, MŰCSARNOK, 2016

Kaliczka Gabriella: Az „itt és most” tapasztalása

A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának 20 éves, és az egyetem 650 éves jubileuma alkalmából, *Pécs Airport* címmel rendezett kiállításnak a budapesti Múcsarnokban működő Mélycsarnok adott otthont. A művészeti tanszékek hallgatóinak munkáiból szervezett tárlatot 2016. május 4. és június 12. között tekinthették meg az érdeklődők. A PTE művészeti kara jelenleg az ország egyetlen olyan központja, amely felsőfokú zenei, képzőművészeti, alkalmazott és médiaművészeti képzést integráltan folytat, és tudományegyetemi közegben biztosítja a művészeti doktori képzést.

A tárlaton a Festészet, Kerámia, Szobrászat és Tervezőgrafika Tanszék, illetve az elektronikus zenei média szak hallgatóinak munkái szerepeltek. A kiállítás kurátora *Somody Péter* festőművész, a Festészet Tanszék vezetője volt.

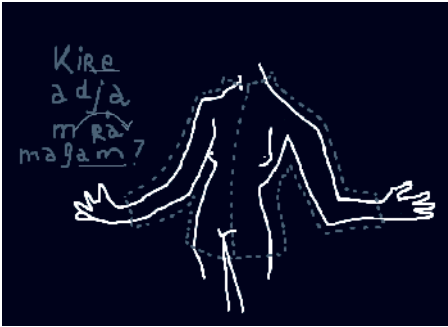
Egy ilyen kiállítás célja az intézményben zajló sokrétű képzőművészeti tevékenység bemutatása; mindezt viszonylag

szűkre szabott térben kellett megvalósítani. A válogatást dicséri, hogy a kiállítás ettől függetlenül nem kelti a zsúfoltság érzését, miközben sikerült hangulatában, tematikájában összetartó tereket létrehozni. A művek műfajilag igen változatosak: festmény, hang-installáció, videó, szobor és print is képviselteti magát. Mindezt finoman adagolt humorral és szépérzéssel, groteszk elemektől sem mentes iróniával tárták elénk a hallgatók.

A folyosóról *Brezony Csilla* rajzai vezetnek be minket a térbe, és egyúttal ráhangolnak „a hétköznapiak valójában tökéletesen furcsák” életérzésre. A teremből kiszűrődő zaj-zene, kattogás és berregés jól támogatja ezt a hangulatot. A művész nő kiállított munkái digitális képalkotó programmal készült printek. Minimális eszközökkel, de bravúros rajzi megoldásokkal létrehozott jeleneteinek körülményei nem tisztáztak: összekeveredik bennük a tapasztalati és a

tudatalatti világ, ami néha torz lényeket hív elő, kellemetlen érzeteket ébreszt – a bizonytalanság pedig nyomasztó. *Kire adjam rá magam?* – olvashatjuk az egyik képén. Hogyan viselkedünk egy olyan világban, ahol stabil identitás hiányában változó szerepek közül válogathatunk? Zavarodottság, önbizalomhiány, magány,

Brezony Csilla munkái

Kiállítási enteriőr Bencsik Gábor hanginstallációjával

tehetetlenség – ezek a könnyű kézzel készített munkák hívószavai. Bencsik Gábor, Zsók Patrik, Irsik Bence, Papp Márk és Camara Issiaga- a PTE Művészeti Kar Elektronikus Zenei Média Szakos hallgatóinak *Sound Creation Installation* című hanginstallációja a gépzajokhoz szokott fülünknek szinte kellemesen megkomponált zenével szolgál, némi nosztalgikus „buhera” hangulattal fűszerezve. A létrejövő hangfolyam meglepően szépen társul a mellette futó videóval. A természeti képek felvillanása és a szerkezet által gerjesztett zene, még ha csak a véletlenek összjátéka folytán is, de az életterünket modellezi: nincs tisztán természeti és tisztán technikai tér, hanem

életter-képzetek vannak, amik az érzékelésünket kitöltik, és amiben e két fél már egyenrangú. Még ha nem is foglalunk állást abban, hogy jó-e vagy rossz-e ez, mindenképpen megéri egy pillanatra elgondolkozni az ösztönlény és konstruált lény kettősén, s hogy ezek hogyan idomulnak a bennünk élő társadalmi lényhez, amely készen kapott szituációkban működik.

A rózsaszín nemcsak a printeken, hanem az első teremben kiállító két festő képein is visszaköszön.

Molnár Eszter: Csilla és Eszter

De míg a művésznők egyike a giccsel, másikuk a kollázssal operál. *Molnár Eszter* festményével kapcsolatban akár *Michaël Borremans* neve is eszünkbe villanhat, a belga művész porcelánfigurákat ábrázoló képei kapcsán, melyek az ő esetében egy szürreális világ kelléktárának a részei.¹

¹ Lásd például következő műveit: *The Duck* (2010), *The Glaze* (2007), *The HolyChild* (2001), *The Visitor* (2013).

Molnár is kibillent minket képével a színek és a téma sugallta látszólagos harmóniából: cicája megrettenve pillant föl, száján az elkenődött vörös mázzal úgy tekint ki a képből, mint akit tetten értek.

Molnár Eszter: *Romantikus festmény*

A művésznő *Romantikus festmény* című munkájában szintén a kettősségekkel játszik. A tökéletes giccs feliratok révén disszonanciát és tehetetlenséget tételez. A fiú és a lány özike idilli párosa valójában saját alkalmatlanságán: jelenünk érzelmi inkompetenciáján öröklődik.

Kalán Viktória: *Groteszk arc*

Másik festőnőnk, Kalán Viktória kollázsai a faktúrával és a harsány anyagokkal játszanak. Képeire szórt, textilt, papírt applikál, így munkái kitörnek a vászon síkjából. Laza ecsetkezeléssel, változatos technikával

dolgozik. A szarvast és rókát ábrázoló festményein markánsan jelenik meg a vér, akárha egy gázolósos jelenet mementói lennének.

Emberalakjai szürreális figurák, *Lidérc* című munkájának leghangsúlyosabb eleme a nyitott cipzárból készült szeme. Ez a tátongó forma inkább szájra emlékeztet, de akár vaginára is asszociálhatunk róla. A kép lefojtott színei és a szexualitásra való utalás az elnyomott ösztönök szürke árnyává teszi a lidércet.

Kalán Viktória: *Lidérc*

Az első helyiség szobrai közül mindenekelőtt *Fleisz Tamás* és *Gettó József* munkáit említeném. Előbbi egy kvázi egyensúlyi helyzetet teremtett két betondarab között, melyeket a lapjukba kapaszkodó, háló vagy gyökér módjára szerteágazó fémszál tart egyben. Az egyszerre mesterséges és organikus konstrukció feszültsége épp ebből az ideiglenesnek tetsző, de állandó állapotból fakad. Utóbbi alkotó a *Szétesőben* című darabjában ónnal forrasztott eggyé egy módszeresen feldarabolt deszkát. A mű szépségét elkészülésének folyamata adja, az egység újraegyesülése, átlényegítése által. Mindkét szobor a harmónia, a teljesség jegyében született, így a kiállítótér körvonalazódó témája – az önvizsgálatról és önzonosságról való művészi gondolkodás – pozitív pólusát képviseli.

A terem közepén *Fülöp György* agyagból készült művét akár a hallgatói évek útkeresésének metaforájaként is értelmezhetnénk.

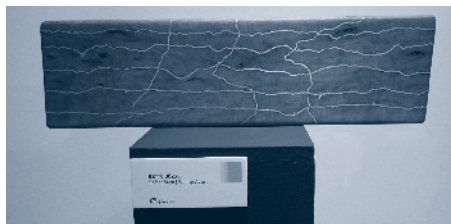

Kincses Előd: Korrodáció

Kincses Előd a múlandóság és állandóság kettősével játszik, amikor egy lassan pusztuló fadarabot márványban formál meg. Az anyagi átlényegülés láttán jó pár kérdés eszünkbe juthat. Mi határoz meg egy létezőt? Mit takar az „eredeti” és a „másolat” fogalma? Vagy akár, a többi munka függvényében: Mi határozza meg a személyemet?

A második, elsötétített teremben először *Brezony Csilla* vetítésével találkozunk. A naplóbejegyzés-jellegű montázsokból egy szakítás története bontakozik ki előttünk tragikus, kicsit abszurd hangvételben.

A tér fekete falai között jól érvényesül *Csizék Tamás* világos munkája, amely füst módjára gomolygó zacskó-halomra

Fleisz Tamás és Gettó József munkái

emlékeztet. A felfelé kiterjedő, önmagába visszatérő szobor érzékeny egyensúlyi állapotban, legkeskenyebb görbületén pihen. Súlyos alapanyaga, nyers felülete erős kontrasztot alkot légiességével. Beton-jellege párbeszédet folytat a vele szemben elhelyezkedő triptichonnal, *Glócz Vendel* visszavett színvilágú, épület-témájú képeivel.

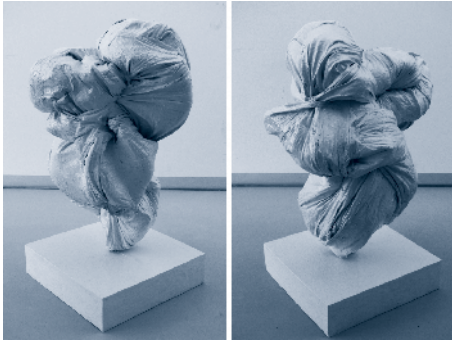
Glócz a szürke árnyalataiban jeleníti meg omladozó betonépületeit nagyméretű fatábláin. Sorozatának címe: a *Federal Emergency Management Agency*, magyarul a *Szövetségi Válságkezelési Ügynökség* nevet takarja. A képeken valamely természeti

Fülöp György: Bizonytalan ösvény

Brezony Csilla naplója

Csizek Tamás: Formálódás

Glócz Vendel: FEMA-sorozat

vagy egyéb csapás sújtotta terület kiürült városrészeinek romjai láthatók. A téma-választással a művész a társadalmi felelősségvállalásra hívja fel a figyelmet, emléket állít a veszteségeknek és egyúttal a széteső szerkezetek esztétikumában lubickol.

A táblák mellett, a bejáratnál szemközt egy sorozatot láthatunk *Dosztojevszkij* ikonikus művéhez, a *Bűn és bűnhődés*hez készített plakáttervekből.

A terveket a földre elhelyezett mag-nóból elméletileg hang is kíséri, de sajnos olyan halkán, hogy a megfelelő távolságból (ami a munkák nézegetéséhez alkalmas lehet) már semmit nem hallani belőle.

Szerencsére a plakátok önmagukban is megállják a helyüket; valamennyi izgalmas grafikai megoldást javasol a téma vizuális feldolgozásához.

A pécsiek kiállítása teljesítette, amit vállalt: kompakt válogatásban sikerült felvonultatnia legjobbjainak néhány igényes alkotását, bemutatva az egyetemi képzés színvonalát, és a különböző szakokra jellemző sajátos technikai felkészültséget. A munkák alaphangját a cselekvő-képtelenség, illetve a bizonytalan én- és környezettudat határozza meg, de mondhatni úgy is: jelenünk, az „itt és most” érzelmi és érzéki tapasztalásai.

A *Bűn és bűnhődés* plakáttervei